

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

LAUSUNTO

Y/58/2022

25.11.2022

Pelkosenniemen kunta
Rakennusvalvonta
Tekninen toimisto
Kemijärventie 6 B
98500 PELKOSENNIEMI

LAUSUNTO TOIMENPIDELUPAHAKEMUKSESTA, TILALLE KESKIPYHÄ 583-403-1-222, OSOITTEESSA HAAPA-HARJUNTIE 90, PELKOSENNIEMI

Hakemus

Veljekset Karjalainen Oy hakee toimenpidelupaa rakennustarvikkeiden varastointiin Pyhäjärven kylässä sijaitsevalle kiinteistölle Keskipyhä 583-403-1-222. Hakemuksessa on ilmoitettu, että tilalle on varastoitu teollisuushallin rakennustarvikkeet, betonielementit, putket ja kaivot, putkisillat, teräspalkit ja raudat, merikontit, muurikivet sekä alueelta tulleet kannot. Hakemuksen liitteenä on toimitettu kiinteistönomistajan kanssa tehty sopimus tarvikkeiden varastoinnista. Sopimus on tehty 31.1.2021 ja se on voimassa vuoden 2025 loppuun. Toimenpidelupahakemuksessa listattujen tarvikkeiden lisäksi sopimuksella on sovittu jalostettujen ja jalostamattomien maa-ainesten varastoinnista alueella.

Lausunto

Kiinteistölle Keskipyhä 583-403-1-222 on myönnetty maa-aineslupa (Pelkosenniemen kunnan rakennustarkastaja 16.6.2014 § 1), jonka luvanhaltija on kiinteistön omistaja ja jonka voimassaolo päättyy 31.12.2024. Lisäksi kiinteistöllä Keskipyhä on Veljekset Karjalainen Oy:n maa-ainesalue, jonka luvan voimassaolo on päätynyt 28.8.20218. Veljekset Karjalainen Oy:n ottoalueen lupapäätöksen mukaiset maisemointitoimeenpiteet ovat kesken. Maa-ainesalueet sijoittuvat kiinteistön Keskipyhä läpi kulkevan Haapaharjuntien pohjoispuolelle.

Toimenpidelupahakemuksessa ei ole ilmoitettu tarkemmin mihin ja miten rakennustarvikkeet on tarkoitus kiinteistöllä varastoida. Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alueelle aiemmin tekemien jäte- ja maa-aineslain mukaisten tarkastusten (tarkastuskertomukset liitteenä) perusteella toimenpidelupahakemuksessa lueteltuja esineitä on sijoitettu kiinteistöllä sekä päättyneen maa-ainesluvan mukaiselle ottoalueelle, että Haapaharjuntien eteläpuolelle kiinteistön länsireunalle.

Alue on kaavoitettu Pyhä-Luosto-yleiskaavan osa-alue 6 (Pyhäjärven kylän alue) merkinnällä EO/V ja (RA). Kaava on hyväksytty Pelkosenniemen kunnanvaltuustossa 31.5.2017 § 30. Merkintä EO/V tarkoittaa maa-ainesten ottoaluetta ja siihen liittyvä määräys kuuluu seuraavasti: *Maa-aineisten ottoalue, joka ottamisen*

päätyttyä maisemoidaan ja istutetaan lähiympäristöön sopeutuvaksi virkistysalueeksi. Alueella sijaitseva törmäpääskykolonia tulee säilyttää maisemoinnin yhteydessä. Merkitä (RA) tarkoittaa yhdyskuntarakenteen mahdollista laajenemisaluetta ja siihen liittyvä määräys kuuluu seuraavasti: Alueen rakentaminen edellyttää uuden yleiskaavan tai asemakaavan laatimista alueen nykyisen käyttötarkoituksen päättyessä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 43 §:n mukaan lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Edelleen saman lain 138 §:n mukaan siltä osin kuin on tarpeen toimenpiteen maankäytöllisten ja ympäristöllisten vaikutusten arvioimiseksi toimenpidelupaa ratkaistaessa noudatetaan soveltuvien osin, mitä rakennusluvan edellytyksistä 72, 135, 136 ja 137 §:ssä sekä rakennuskielloista säädetään. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:n mukaan varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta.

Kiinteistö Keskipyhä sijaitsee lähellä vapaa-ajan ja vakituista asutusta. Maisemoimaton ottoalue sijaitsee läheisille vapaa-ajan ja vakituisten asutuksen kiinteistöille kulkevan tien vieressä. Rakennustarvikkeita on varastoituna molemmin puolin tietä. Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tullut aluetta koskien useita häiriöilmoituksia liittyen maisemoimattoman maa-ainosalueen ja rakennustarvikkeiden varastoinnin aiheuttamaan maisemahaittaan. Yleisesti maisemoimatonta maa-ainosaluetta tai rakennustarvikkeiden ulkovarastointia ei pidetä viihtyisän näköisenä. Siten varastointi ja ottoalueen maisemoimattomuus ver-tautuu ympäristön pilaantumiseen yleisen viihtyisyyden vähentymisenä (ympäristönsuojelulaki 527/2014 5 §). Maisemahaitan lisäksi yleiseen viihtyisyyden vähentymiseen vaikuttavat alueella tehtävien konetöiden aiheuttamat melu- ja valopäästöt (YSL 5 §). Viihtyisyyden vähentymistä tulee verrata siihen, että alue on kaavoitettu maa-ainesten oton jälkeen virkistysalueeksi.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan Veljekset Karjalainen Oy:n maisemoimattoman ottoalueen käyttäminen rakennustarvikkeiden ja maa-ainesten varastointiin haittaa maa-ainosalueen maisemoinnin loppuunsaattamista ja siten tosiasiallisesti estää kaavassa osoitetun alueen maankäytön muutoksen virkistysalueeksi ja vaikeuttaa näin yleiskaavan toteutumista alueella. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan rakennustarvikkeiden varastointi myös uutena toimintana haittaisi alueen kaavan mukaista kehittämistä virkistysalueeksi, ja olisi siten katsottava kaavan vastaiseksi.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimittanut Veljekset Karjalainen Oy:lle kuulemiskirjeen koskien maa-ainelain 14 §:n mukaisen määräyksen antamista Haapaharjun maa-ainosalueen maisemoinnin loppuunsaattamiseksi. Lisäksi Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on antanut jätelain (646/2011) 126 §:n mukaisen määräyksen (ympterveltk 4.2.2021 § 10), jolla Veljekset Karjalainen Oy on veloitettu siivoamaan kiinteistö Keskipyhä sinne varastoiduista esineistä sakon uhalla.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei puolla toimenpideluvan myöntämistä rakennustarvikkeiden varastointiin kiinteistölle Keskipyhä 583-403-1-222.

Delegoimisäännös

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta 4.11.2021 § 97 liite1

Lausunnon laatija

ympäristötarkastaja

Kaisa Soppela

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Ympäristönsuojelu

Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)

98100 Kemijärvi

LIITTEET:

Maa-ainelain mukainen tarkastuskertomus 10.11.2022

Jätelain mukainen tarkastuskertomus 22.9.2022